

Pravidla BOZP a PO

pokyny pro zaměstnance JCMM, z. s. p. o. (JCMM)

JCMM vykonává svoji činnost prostřednictvím zaměstnanců, jejichž náplň práce na všech pracovištích náleží do první kategorie podle [§ 37 zákona o ochraně veřejného zdraví](#).

1. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP)

Úvod

Základní zásada bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je jednoznačně dána ustanovením [§ 101 odst. 1 Zákoníku práce](#), kde je stanoveno, že zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci zaměstnanců, s ohledem na rizika možného ohrožení zdraví a života při vykonávané práci.

Smyslem tohoto ustanovení je zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci především v oblasti prevence (proškolení pracovníků, kontrola dodržování pravidel bezpečnosti práce atd.).

Do této oblasti patří i dodržování povinností v oblasti požární ochrany, které jsou stanoveny v zákoně o požární ochraně zákon č. [133/1985 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, jako např. vyhlášky č. [246/2001 Sb.](#)

Základní pravidla BOZP

[\[§ 101 zákoníku práce\]](#)

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.

Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.

Plní-li na jednom pracovišti úkoly zaměstnanci dvou a více zaměstnavatelů, jsou zaměstnavatelé povinni vzájemně se písemně informovat o rizicích a přijatých

opatření k ochraně před jejich působením, která se týkají výkonu práce a pracoviště a spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro všechny zaměstnance na pracovišti. Na základě písemné dohody zúčastněných zaměstnavatelů touto dohodou pověřený zaměstnavatel koordinuje provádění opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a postupy k jejich zajištění.

Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.

Náklady spojené se zajištěním BOZP hradí zaměstnavatel.

Zákonné povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel je podle [\[§ 103 zákoníku práce\]](#) povinen zejména:

- nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti,
- informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena;
- zajistit, aby práce v případech stanovených zvláštním právním předpisem vykonávali pouze zaměstnanci, kteří mají platný zdravotní průkaz, kteří se podrobili zvláštnímu očkování nebo mají doklad o odolnosti vůči nákaze, (jedná se zejména epidemiologicky závažné činnosti podle zákona č. [258/2000 Sb.](#))
- sdělit zaměstnancům, které zařízení závodní preventivní péče jim poskytuje závodní preventivní péči a jakým druhům očkování a jakým preventivním prohlídkám a vyšetřením souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit
- zajistit všem a osobám zdržujícím se na pracovišti přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště,
- zabezpečit, aby zaměstnanci jiného zaměstnavatele vykonávající práce na jeho pracovištích obdrželi před jejich zahájením vhodné a přiměřené informace a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a o přijatých opatřeních, zejména ke zdolávání požárů, poskytnutí první pomoci a evakuace fyzických osob v případě mimořádných událostí,
- umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je o něm vedena v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci

- nepoužívat takového způsobu odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí újmy na zdraví a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců,
- zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy.

Práva a povinnosti zaměstnance

[\[§ 106 zákoníku práce\]](#)

Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci. Znalost základních povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance

Zaměstnanec má právo na:

- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením
- odmítnutí výkonu práce, která bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě zdraví a život jiných osob

Školení BOZP

Při nástupu do práce musí být zaměstnanec seznámen ([§ 37 a §103 zákoníku práce](#)) s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jež musí při své práci dodržovat.

Zaměstnavatel je povinen ([§ 103 zákoníku práce](#)) zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jimi vykonávané práce a vztahují se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku na pracovišti, na kterém je práce vykonávána, a soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování.

Závodní preventivní péče

Zaměstnavatel zajišťuje pro zaměstnance závodní preventivní péči se smluvně sjednaným zdravotnickým zařízením nebo lékařem. Volba lékaře závodní preventivní péče je vyloučena ze svobodné volby občana, náklady hradí zaměstnavatel. Při pracích zařazených v kategorii č. 1 může zaměstnanec využít svého registrujícího lékaře.

Smluvní lékař závodní preventivní péče zajišťuje zejména tyto činnosti:

- vyhodnocuje pracovní rizika jednotlivých profesí na pracovišti
- navrhuje kategorizaci zaměstnanců v návaznosti na kategorizaci rizik
- na základě schválení kategorizace rizik stanovuje četnost a obsah preventivních lékařských prohlídek
- spolupracuje na poskytování první pomoci – proškolení pracovníků poskytování první pomoci (doporučuje se, aby smluvní lékař parafoval obsah lékárničky)
- spolupracuje (účastní se) roční preventivní prohlídky BOZP
- provádí vstupní preventivní prohlídky, periodické preventivní prohlídky, případně i výstupní lékařské prohlídky (zejména u rizikových pracovišť)
- provádí rozbor pracovní úrazovosti a nemocí z povolání

Prevence rizik

[§ 102 zákoníku práce]

Povinností zaměstnavatele je zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce (dále jen „rizika“).

Prevencí rizik se rozumí všechna opatření vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z opatření zaměstnavatele, která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik.

Zaměstnavatel je povinen soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje. K tomu je povinen pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav výrobních a pracovních prostředků a vybavení pracovišť a úroveň

rizikových faktorů pracovních podmínek, a dodržovat metody a způsob zjištění a hodnocení rizikových faktorů podle zvláštního právního předpisu.

Není-li možné rizika odstranit, je zaměstnavatel povinen je vyhodnotit a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno.

Organizace práce a pracovní postupy

[§ 5 zákona č. 309/2006]

Zaměstnavatel je povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy na jednotlivé pracovní činnosti tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a aby zaměstnanci:

- nevykonávali činnosti jednotvárné a jednostranně zatěžující organismus. Nelze-li je vyloučit, musí být přerušovány bezpečnostními přestávkami; v případech stanovených zvláštními právními předpisy musí být doba výkonu takové činnosti v rámci pracovní doby časově omezena,
- nebyli ohroženi padajícími nebo vymrštěnými předměty nebo materiály,
- byli chráněni proti pádu nebo zřícení,
- nebyli ohroženi dopravou na pracovištích,
- na pracovišti se zvýšeným rizikem nepracovali osamoceně bez dohledu dalšího zaměstnance, pokud jejich ochranu nezajistí jinak,
- nevykonávali ruční manipulaci s břemeny, která může poškodit zdraví, zejména páteř.

Ochranné prostředky

[§ 104 zákoníku práce],

[nařízení vlády č. 495/2001 Sb.]

Není-li možné rizika odstranit nebo dostatečně omezit prostředky kolektivní ochrany nebo opatřeními v oblasti organizace práce, je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP). Osobní ochranné pracovní prostředky (pracovní oděv, rukavice, boty, ochranné brýle, přilba, ochranné vesty atp.) jsou prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví a musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem (používat pouze certifikované OOPP).

Na základě vyhodnocení rizik zpracuje organizace směrnici o používání OOPP, kterou se řídí při pořizování, evidenci, přidělování a době použití OOPP.

Zaměstnavatel je povinen poskytovat zaměstnancům mycí, čisticí a dezinfekční prostředky na základě rozsahu znečištění kůže a oděvu; na pracovištích s

nevyhovujícími mikroklimatickými podmínkami, v rozsahu a za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem, též ochranné nápoje.

Technická zařízení a pracovní prostředky

[§ 4 zákona č. 309/2006 Sb.]

Legislativa klade důraz na důsledné používání dokumentace k obsluze strojů a zařízení od výrobců a dodavatelů k jejich bezpečnému provozování - montáž, podmínky práce na zařízení, uvedená rizika apod. Z toho může vyplývat i povinnost používat konkrétní OOPP pro jednotlivou činnost.

Před zahájením práce musí být zaměstnanec seznámen s návodem na obsluhu a údržbu strojů, přístrojů a technických zařízení, které bude používat.

Požadavky na bezpečný provoz a používání zařízení nařízení vlády č. [378/2001 Sb.](#):

- zařízení musí být vybaveno provozní dokumentací,
- zařízení může být používáno pouze k účelům a za podmínek, pro které je určeno, v souladu s provozní dokumentací
- zařízení může být spouštěno pouze záměrným úkonem obsluhy pomocí ovladače, který je k tomu účelu určen
- v případě potřeby označení výstražnými nebo informačními značkami, sděleními, značením nebo signalizací, které jsou srozumitelné, mají jednoznačný charakter a nesmí být poškozovány běžným provozem zařízení,
- oprava, seřizování, úprava, údržba a čištění zařízení se provádějí, jen je-li zařízení odpojeno od přívodů energií; není-li to technicky možné, učiní se vhodná ochranná opatření. Za chodu stroje či zařízení je zakázáno odstraňovat ochranné kryty,
- zásahy do zařízení (opravu, údržbu apod.) může provádět jen osoba k tomu odborně způsobilá.

Elektrická zařízení

Za elektrická zařízení se považují zařízení, u nichž může dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku elektrickým proudem.

Práci s elektrickými zařízeními mohou vykonávat pouze pracovníci s příslušnou odbornou kvalifikací ([vyhláška č. 50/1978 Sb.](#)).

Pracovníci seznámení jsou ti, kteří byli organizací v rozsahu své činnosti seznámeni s předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními a upozorněni na možné ohrožení těmito zařízeními.

Proškolení provádí pověřený pracovník s kvalifikací odpovídající charakteru činnosti a pořídí o tomto školení zápis, jehož součástí je podpis všech účastníků školení.

Povinností zaměstnance je nejdříve se seznámit s návodem k obsluze každého jím používaného elektrického zařízení.

Zvýšenou pozornost je nutné věnovat pravidelným kontrolám, revizím elektrických zařízení:

- označení a zabezpečení trvale volného přístupu k hlavnímu vypínači elektrické energie
- uzavření elektrických rozvodných skříní k zamezení přístupu osob bez odborné kvalifikace
- osvětlovací tělesa (např. stropní svítidla) musí být vzdálena od hořlavých hmot minimálně 1 metr a na osvětlovacích tělesech musí být upevněny ochranné kryty určené výrobcem
- pohyblivým přívodním elektrickým kabelům elektrických spotřebičů (mechanické porušení, propálení apod.)
- použití vlastních elektrických spotřebičů – pouze se souhlasem zaměstnavatele.

Při instalaci a použití elektrického spotřebiče se vždy řídit návodem k obsluze.

Závady na elektrickém zařízení ihned hlásit nadřízenému (příp. i údržbě) a zabezpečit místo tak, aby nedošlo ke zranění jiné osoby, následně zapsat do knihy závad (dle organizační směrnice BOZP).

Manipulace s břemeny

Zaměstnavatel je povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby zaměstnanci nevykonávali činnosti jednotvárné a jednostranně zatěžující organismus. Nelze-li je vyloučit, musí být přerušovány bezpečnostními přestávkami. Ruční manipulací s břemeny se rozumí přepravování nebo nošení břemene jedním nebo více zaměstnanci včetně dalších úkonů jako je jeho zvedání, pokládání, tahání apod.

Při manipulaci s břemeny je nutné

- věnovat maximální pozornost dané činnosti
- udržovat průchodné komunikace a pořádek na pracovišti
- ukládat materiál jen v prostorách k tomu účelu určených

Pracovní podmínky žen

[\[§ 238 a § 239 zákoníku práce\]](#)

- Zaměstnankyně nesmějí být zaměstnávány pracemi, které ohrožují jejich mateřství.
- Těhotná zaměstnankyně, zaměstnankyně, která kojí, a zaměstnankyně-matka do konce devátého měsíce po porodu, nesmějí být zaměstnávány pracemi, pro které nejsou podle lékařského posudku zdravotně způsobilé.
- Koná-li těhotná zaměstnankyně (nebo matka do konce devátého měsíce po porodu) práci, která je těhotným zaměstnankyním zakázána nebo která podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství, je zaměstnavatel povinen převést ji dočasně na práci, která je pro ni vhodná a při níž může dosahovat stejného výdělku jako na dosavadní práci.
- Práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám a matkám do 9. měsíce po porodu stanovuje zvláštní předpis (vyhláška č. [180/2015 Sb.](#)).
- Požádá-li těhotná zaměstnankyně pracující v noci o zařazení na denní práci, je zaměstnavatel povinen její žádosti vyhovět.
- Dosahuje-li zaměstnankyně při práci, na níž byla převedena bez svého zavinění nižšího výdělku než na dosavadní práci, poskytuje se jí na vyrovnání tohoto rozdílu vyrovnávací příspěvek podle zvláštního právního předpisu.

Podmínky ochrany zdraví při práci, ve které jsou uvedeny limity pro ženy, stanoví nařízení vlády č. [361/2007 Sb.](#) v platném znění.

Chemické látky a přípravky (nebezpečné látky)

S nebezpečnými chemickými látkami se můžeme setkat např. při čištění strojů a zařízení nebo při provádění úklidových prací. Za nebezpečné chemické látky se považují např. toxické, karcinogenní, žíravé, dráždivé látky. Označení takovéto látky je vždy vyznačeno příslušným symbolem přímo na obalu.

Při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky jsou zaměstnavatelé i zaměstnanci povinni chránit své zdraví a životní prostředí a řídit se výstražnými symboly bezpečnosti, standardními větami označujícími specifickou rizikovost (S-věty) a pokyny pro bezpečné zacházení s takovými to látkami (R-věty na přípravku) podle [zákona č. 350/2011 Sb.](#), o chemických látkách a chemických směsích.

Při skladování těchto látek musí být vyloučena záměna (používáním pouze originálních obalů).

Zvýšenou pozornost je nutno věnovat:

- řádnému zamykání místnosti kde jsou přípravky uloženy

- proškolení zaměstnanců pracujících s těmito přípravky
- používání předepsaných osobních ochranných pracovních pomůcek
- zpracování a vyvěšení pravidel BOZP a ochrany životního prostředí při práci s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky (pro karcinogenní, toxické a žíravé látky, např. žíravou látkou je čistič odpadu tzv. KRTEK)
- vyvěšení bezpečnostních listů látek na místě jejich uložení
- dostupnosti lékárničky a jejímu odpovídajícímu vybavení
- řádné likvidaci obalů, atd.

Bezpečnostní značky, značení a signály

[§ 6 zákona č. 309/2006 Sb.]

Na pracovištích, na kterých jsou vykonávány práce, při nichž může dojít k poškození zdraví, zaměstnavatel umístí bezpečnostní značky a značení, které poskytují informace nebo instrukce týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Vzhled, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů stanoví nařízením vlády č. 375/2017 Sb.

Pracovní úraz

Pracovním úrazem je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, k němuž došlo nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, popř. pro plnění pracovních úkolů.

Povinnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocech z povolání [§ 105 Zákoníku práce]

Zaměstnavatel, u něhož k pracovnímu úrazu došlo, je povinen objasnit příčiny a okolnosti vzniku tohoto úrazu za účasti zaměstnance, pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje, svědků, a za účasti odborové organizace nebo zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bez vážných důvodů neměnit stav na místě úrazu do doby objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu.

Tísňová volání pro celé území České republiky

Kam se obrátit, když potřebujeme pomoc. Jaká jsou tísňová čísla, jakou pomoc můžeme žádat, co musíme oznámit operátorům tísňových linek.

158 - Policie ČR

155 - Záchránná služba

150 - Hasičský záchranný sbor ČR

156 - Městská policie

112 - Jednotné evropské číslo tísňového volání

Při volání na tísňovou linku buďte struční, ale věcní, a informujte:

- Co se stalo a jakého rozsahu událost je (popis události, co je ohroženo nebo zasaženo, jaký je počet postižených).
- Kde přesně se událost stala (např. adresa – okres, obec, ulice, číslo popisné nebo orientační, nebo číslo silnice, kilometr, směr jízdy, popřípadě bližší určení ve volném terénu - orientační body).
- Své jméno a místo, odkud voláte.
- Pak odpovídejte na další dotazy operátora tísňové linky.
- Po ukončení hovoru může být uskutečněn zpětný hovor pro ověření události nebo zpřesnění některých údajů, např. příjezdové trasy.

Tísňová volání pro celé území EU

112 - Jednotné evropské číslo tísňového volání

- Jednotné evropské číslo tísňového volání – 112 – je zavedeno ve všech členských státech EU včetně ČR.
- V ČR je tísňová linka 112 svedena k Hasičskému záchrannému sboru ČR do „telefonních center tísňového volání 112“. Tato technologie propojuje základní složky integrovaného záchranného systému.
- Operátoři tísňové linky 112 v ČR mohou mj. identifikovat adresu pevné telefonní stanice volajícího či polohu mobilního telefonu při tísňovém volání.
- Operátoři obsluhující linku 112 v ČR jsou schopni odbavovat tísňové hovory nejen v češtině, ale i angličtině a němčině.
- Z mobilního telefonu se dá dovolat na linku 112 i v případě, že na daném místě není pokrytí signálu vašeho operátora. Musí však být dostupný signál jakéhokoliv jiného operátora.
- Na linku 112 lze volat z jakéhokoliv telefonního přístroje. Z mobilního telefonu lze volat i v případě nulového kreditu a ve většině států EU i bez SIM karty.
- V zahraničí je při volání na linku 112 nutné znát alespoň základní pojmy v angličtině.

Pracoviště a pracovní prostředí

[§ 2 zákona č. 309/2006 Sb.]

Zaměstnavatel zajišťuje, aby pracovní podmínky pro zaměstnance z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci odpovídaly bezpečnostním a hygienickým požadavkům a aby:

- prostory určené pro práci, chodby, schodiště a jiné komunikace měly stanovené rozměry a povrch a byly vybaveny pro činnosti zde vykonávané,
- pracoviště byla osvětlena, měla stanovené mikroklimatické podmínky, zejména pokud jde o objem vzduchu, větrání, vlhkost, teplotu a zásobování vodou,
- prostory pro osobní hygienu, převlékání, odkládání osobních věcí, odpočinek a stravování zaměstnanců měly stanovené rozměry, provedení a vybavení,
- únikové cesty, východy a dopravní komunikace k nim včetně přístupových cest byly stále volné,
- v uvedených prostorách byla zajištěna pravidelná údržba, úklid a čištění,
- pracoviště byla vybavena prostředky pro poskytnutí první pomoci a přivolání zdravotnické záchranné služby.

Základní požadavky na pracoviště a pracovní prostředí určují především nařízení vlády č. [361/2007 Sb.](#), [nařízení vlády č. 101/2005 Sb.](#) a [vyhláška č. 48/1982 Sb.](#)

Státní odborný dozor nad BOZP

Státní odborný dozor nad BOZP a technickými zařízeními je v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí a zajišťuje ho inspekce práce, zřízená zákonem č. [251/2005 Sb.](#), která zajišťuje i kontrolu na úseku pracovních vztahů a pracovních podmínek. Státní úřad inspekce práce (SÚIP) řídí oblastní inspektoráty práce (OIP), v jejichž čele jsou oblastní inspektoři.

Za správní delikty může být uložena pokuta s výší horní hranice 300.000 Kč - 2.000.000 Kč.

2. Pravidla požární ochrany (PO)

Úvod

Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob v oblasti prevence požární ochrany jsou řešeny v [zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně](#), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen zákon o PO) a ve [vyhlášce č. 246/2001 Sb. o požární prevenci](#).

Základní pravidla při zajišťování požární ochrany

Základní povinností každého zaměstnavatele je zabezpečení požární ochrany v prostorách kde provádí svou činnost. Nedílnou součástí toho je i zajištění informovanosti každého zaměstnance o podmínkách požární ochrany daného pracoviště. Jednak v oblasti prevence před vznikem případného požáru, tak také v případě vzniku požáru. K tomu slouží opatření k zajištění bezpečnosti ohrožených osob a rychlé provedení prvního zásahu, která jsou uvedena v příslušné dokumentaci požární ochrany (např. požární poplachová směrnice, požární řád).

Povinnosti zaměstnanců

[\[§ 17 zákona o PO\]](#)

Zaměstnanci jsou povinni zejména:

- řídit se vnitřními předpisy organizace k zajištění požární ochrany
- neprovádět činnosti, které by mohly vést ke vzniku požáru; v případě vzniku požáru postupovat podle požárních poplachových směrnic
- na požádání velitele zásahové jednotky požární ochrany být nápomocen při zdolání požáru a případně evakuaci osob a materiálu
- účastnit se pravidelného školení o požární ochraně - i školení formou e-learningu není dobrovolným kurzem a zaměstnanci jsou povinni ve stanoveném termínu školení absolvovat!

Osobní a věcná pomoc

[\[§ 18 zákona o PO\]](#)

Každý zaměstnanec je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru:

- provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob
- uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření
- ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení

Podrobnosti k této kapitole naleznete v [§ 18 zákona o PO](#).

Dokumentace požární ochrany

[\[§ 27-40 vyhlášky o požární prevenci\]](#)

Obsah jednotlivých typů dokumentace:

Požární řád

Tento dokument upravuje zásady zabezpečování PO na místech, kde se vykonávají činnosti se zvýšeným nebo vysokým požárním nebezpečím. Obsahuje stručný popis provozované činnosti včetně charakteristik požárního nebezpečí, dále charakteristiky, parametry a nejvýše přípustné množství požárně nebezpečných látek, podmínky k zamezení vzniku a šíření požáru, oprávnění a povinnosti osob při zajišťování PO, podmínky pro bezpečný pobyt a pohyb osob, jméno odpovědného zaměstnance a v příloze pokyny pro činnost preventivní požární hlídky a seznam požárně bezpečnostních značení.

Požární poplachové směrnice

Vymezují činnosti zaměstnanců, popř. dalších osob, v případě vzniku požáru. Obsahují postup osoby, která zpozoruje požár, způsob a místo pro ohlášení požáru, způsob vyhlášení požárního poplachu, postup při vyhlášení poplachu (evakuace, pomoc při hašení), telefonní čísla ohlašovny požáru, tísňových volání, pohotovostních a havarijních služeb.

Školení PO

[\[§ 23-26 vyhlášky o požární prevenci\]](#),

[\[§ 16 zákona o PO\]](#)

Organizace provozující činnosti se zvýšeným nebo vysokým požárním nebezpečím zajišťují pravidelná školení zaměstnanců o PO, odborné přípravy zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek a odborné přípravy preventistů PO.

Školení zaměstnanců se vztahuje na všechny osoby, které jsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru k organizaci.

Školení zaměstnanců se provádí při nástupu do zaměstnání, při změně pracovního zařazení nebo pracoviště, pokud se mění podmínky požární bezpečnosti a tedy i obsah školení, periodicky 1x za 24 měsíců.

Školení zaměstnanců provádí vedoucí zaměstnanec, preventista PO (neplatí u organizací provozujících činnosti s vysokým požárním nebezpečím), technik PO nebo odborně způsobilá osoba v PO.

Hasební prostředky

Hasicí přístroj

Hasicí přístroj je jedním z věcných prostředků požární ochrany. Slouží především k operativní likvidaci požáru v počáteční fázi rozvoje.

Podle provedení rozlišujeme hasicí přístroje:

- přenosné
- pojízdné
- přívěsné

Hasicí přístroje dělíme podle typu náplně na:

- pěnové
- vodní
- práškové
- sněhové
- halotronové

Obecné postupy při likvidaci požáru

V případě vzniku požáru je nutné postupovat podle poplachových směrnic.

- jestliže zpozorujete začínající požár, je Vaší povinností se jej snažit uhasit nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření,
- pokud nemůžete zamezit šíření ohně, pomozte ohroženým osobám a snažte se dostat co nejdál od ohně; volejte linku 150 (příp. 112),
- začínající požár se snažte uhasit pomocí vhodného hasicího přístroje (viz kapitola Hasební prostředky),
- každý vzniklý požár, i když se jej podařilo uhasit, jste povinni oznámit příslušnému Hasičskému záchrannému sboru

Pokyny pro evakuaci

Pokyny pro evakuaci osob a materiálu jsou uvedeny již ve výše uvedených dokumentech a těmi jsou požární poplachové směrnice, případně evakuační plán.

Každý zaměstnanec je povinen se s nimi na každém pracovišti důkladně seznámit, protože je zde podrobně uveden způsob oznámení vzniku požáru, vyhlášení požárního požárního poplachu a evakuace osob a materiálu s udáním směru únikových cest. Také jsou zde uvedena shromaždiště evakuovaných osob a materiálu.

Při vzniku mimořádné události již není čas na studování těchto dokumentů!

Je nutné, aby byly řádně označeny evakuační cesty a východy, jak uvádí příslušná vyhláška, a aby byly trvale průchodné.

Kontrolní činnost

[§ 12 a 13 vyhlášky o požární prevenci]

Každý zaměstnanec na svém pracovišti se musí chovat tak, aby nezavdal příčiny vzniku požáru a rovněž aby svým jednáním nezpůsobil těžkosti při vzniklé nenadálé situaci, vzniku požáru.

Především je nutné udržovat pořádek na pracovišti, na únikových cestách zabezpečit jejich stálou průchodnost (např. aby nebyly zaskládány uloženým materiálem), věnovat pozornost uzamčeným únikovým východům (vždy klíče pokud

nejsou klíče přímo v zámku, tak je umístit např. v samostatné krabičce u východu), zabezpečit volný přístup k hasebním prostředkům a hlavním vypínačům atd.

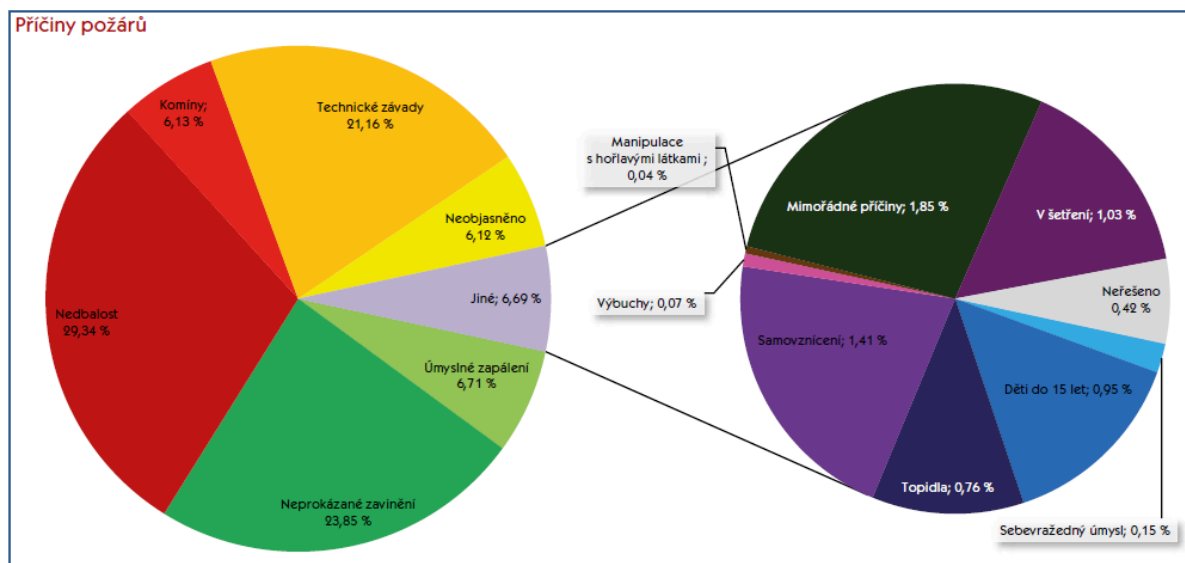
Seznámení s místními podmínkami

Vedoucí zaměstnanec je povinen seznámit zaměstnance s konkrétními místními podmínkami PO na pracovišti. Zejména se jedná o:

- Způsob vyhlášení požárního poplachu
- Umístění a označení
 - hlavního uzávěru plynu (HUP),
 - hlavního uzávěru vody (HUV),
 - hlavního vypínače elektrické energie (HVE) v objektu.
- Únikové cesty a východy

Nejčastější příčiny vzniku požáru na území ČR za rok 2017

(zdroj: Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru ČR pro rok 2017)



Počty požárů v ČR podle příčiny a činnosti při vzniku v roce 2017:

úmyslné zapálení	1124
sebevražedný úmysl	25
děti do 15 let	160
neprokázané zavinění	3996

nedbalost	4917
komíny	1028
topidla	128
technické závady	3546
samovznícení	237
výbuchy	11
hořlavé látky	6
mimořádné příčiny	310

V roce 2017 bylo v souvislosti s požárem usmrceno 92 osob a zraněno 1392 osob.

Nejdůležitější zákony a vyhlášky v oblasti požární ochrany

[Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně](#)

[Vyhláška č. 246/2001 Sb. o požární prevenci](#)

[Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně](#)

[Zákon č. 320/2015 Sb., zákon o hasičském záchranném sboru](#)

[Vyhláška č. 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany staveb](#)